

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Dersin amacı, öğrencilerin Osmanlı Türkçesi metinlerini farklı yazı türleri üzerinden tanıyıp çözümleyebilmelerini sağlamaktır. Osmanlı Türkçesinin özelliklerinin metin okumaları ve çözümlenmeleri yoluyla kavranması hedeflenmektedir. Öğrenciler, Osmanlı döneminde yazılmış şiir, nesir ve belgesel metinlerden örnekler okuyarak hem paleografik hem de filolojik analiz becerileri kazanacaklardır.

Dersin İçeriği

Osmanlı Türkçesinin yazı sistemine giriş, alfabe ve harflerin ses değerleri, Osmanlı Türkçesi imla kuralları ve Arapça-Farsça alıntı unsurlar, transkripsiyon işaretleri ve yöntemleri, klasik şiir metinlerinden seçilmiş beyitlerin çözümlenmesi, nesir metinlerinden örnekler, tarihî belgeler ve arşiv kayıtları üzerinde okuma çalışmaları.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

1.Timurtaş, Faruk Kadri (2021), Osmanlı Türkçesi Metinleri, I,II, III, İstanbul: Alfa, 2.Develi, Hayati (2008), Osmanlı Türkçesi Kılavuzu-2 , İstanbul: Kesit, 3. Ergin, Muharrem (1987), Osmanlı Metinleri, İstanbul: Boğaziçi, 4. Devellioğlu, Ferit (2010), Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lugat, Ankara: Aydın., 5.Coşkun, Menderes (2008), Uygulamalı Osmanlı Türkçesi Ders Kitabı, Ankara: Birleşik, 6. Sami, Şemsettin (1992). Kamus-ı Türkî. İstanbul., 7. Ünver, İsmail (1982) Osmanlıca Ders Notları, (Teksir), Ankara, 8. Yıldırım, Nimet (2000) Farsça Dilbilgisi. Erzurum: Bakanlar Matbaacılık. Ders kitapları, sözlükler, bilgisayar, projeksiyon.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretim Yöntemleri

Teorik ders anlatımı, metin çözümlenmesi ve okuma alıştırmaları, uygulamalı metin incelemeleri, öğrenci sunumları ve tartışma oturumları.

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Osmanlı Türkçesi için dijital kütüphane ve veri tabanlarının kullanılması (Ör. Milli Kütüphane, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yazma Eserler Veritabanı, Müteferriqa, vb.), öğrencilerin dönem boyunca çevirdikleri ve çözdükleri metinlerden kişisel bir portfolyo oluşturması.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Dr. Öğr. Üyesi Şebnem Şerife ŞAHİNKAYA

Dersin Verilişi

Yüz yüze: Ders sınıf ortamında, öğretim üyesi rehberliğinde yürütülecektir.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Dr. Öğr. Üyesi Şebnem Şerife Şahinkaya

Program Çıktısı

- Osmanlı Türkçesinin temel alfabe, yazım ve imla özelliklerini kavrayabilecektir.
- Farklı dönemlere ait Osmanlıca metinleri doğru biçimde okuyup transkribe edebilecektir.
- Edebî ve arşiv belgelerinden seçilen metinleri tarihsel bağlamıyla değerlendirebilecektir.
- Osmanlı Türkçesi metinlerini günümüz Türkçesi ile karşılaştırarak dilin tarihsel gelişimini analiz edebilecektir.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Öğretim		Uygulama
		Laboratuvar	Metodları	
1	Önerilen ders kitabından veya yardımcı kaynaklardan ilgili konu başlıklarına yönelik ön hazırlık yapılmalı.		Konu anlatımı, uygulama.	Osmanlı Türkçesi alfabesi ve yazım kuralları.
2	Önerilen ders kitabından veya yardımcı kaynaklardan ilgili konu başlıklarına yönelik ön hazırlık yapılmalı.		Konu anlatımı, uygulama.	İmla özellikleri ve transkripsiyon sistemi.
3	Önerilen ders kitabından veya yardımcı kaynaklardan ilgili konu başlıklarına yönelik ön hazırlık yapılmalı.		Konu anlatımı, uygulama.	Basit metin okuma çalışmaları (şiir ve nesirden kısa parçalar).
4	Önerilen ders kitabından veya yardımcı kaynaklardan ilgili konu başlıklarına yönelik ön hazırlık yapılmalı.		Konu anlatımı, uygulama.	Manzum metin çözümlenmeleri: gazel örnekleri.
5	Önerilen ders kitabından veya yardımcı kaynaklardan ilgili konu başlıklarına yönelik ön hazırlık yapılmalı.		Konu anlatımı, uygulama.	Manzum metin çözümlenmeleri: gazel örnekleri.
6	Önerilen ders kitabından veya yardımcı kaynaklardan ilgili konu başlıklarına yönelik ön hazırlık yapılmalı.		Konu anlatımı, uygulama.	Mensur metin çözümlenmeleri: mensur hikâye örnekleri.
7	Önerilen ders kitabından veya yardımcı kaynaklardan ilgili konu başlıklarına yönelik ön hazırlık yapılmalı.		Konu anlatımı, uygulama.	Mensur metin çözümlenmeleri: mensur hikâye örnekleri.
8				Ara sınav.
9	Önerilen ders kitabından veya yardımcı kaynaklardan ilgili konu başlıklarına yönelik ön hazırlık yapılmalı.		Konu anlatımı, uygulama.	Arşiv belgeleri: ferman örnekleri.
10	Önerilen ders kitabından veya yardımcı kaynaklardan ilgili konu başlıklarına yönelik ön hazırlık yapılmalı.		Konu anlatımı, uygulama.	Arşiv belgeleri: ferman örnekleri.
11	Önerilen ders kitabından veya yardımcı kaynaklardan ilgili konu başlıklarına yönelik ön hazırlık yapılmalı.		Konu anlatımı, uygulama.	Edebî ve tarihî metinlerde Arapça-Farsça unsurların incelenmesi.
12	Önerilen ders kitabından veya yardımcı kaynaklardan ilgili konu başlıklarına yönelik ön hazırlık yapılmalı.		Konu anlatımı, uygulama.	Edebî ve tarihî metinlerde Arapça-Farsça unsurların incelenmesi.
13	Önerilen ders kitabından veya yardımcı kaynaklardan ilgili konu başlıklarına yönelik ön hazırlık yapılmalı.		Konu anlatımı, uygulama.	Osmanlı Türkçesinde Yazı Çeşitleri ve belge türleri.
14	Önerilen ders kitabından veya yardımcı kaynaklardan ilgili konu başlıklarına yönelik ön hazırlık yapılmalı.		Konu anlatımı, uygulama.	Osmanlı Türkçesinde Yazı Çeşitleri ve belge türleri.
15				Final sınavı.

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Derse Katılım	14	3,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	13	2,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	13	2,00
Ara Sınav Hazırlık	1	2,00
Final	1	6,00
Uygulama / Pratik	13	2,00
Ödev	13	3,00

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Final	60,00
Vize	40,00

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı / TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI (YÜKSEK LİSANS - TEZLİ) X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16
Ö.Ç. 1	5	5	5	5	4	5	5		5	5	5	5	5	5		
Ö.Ç. 2	5	5	5	5	5	5	5		5	5	5	5	5	5		
Ö.Ç. 3	4	4	4	4	4	4	4		4	4	4	4	4	5		
Ö.Ç. 4									3	3	4	4	5	5		

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Alanındaki lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak aynı veya farklı bir alandaki bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir ve derinleştirir.
- P.Ç. 2 :** Alanının ilişkili olduğu disiplinler arası etkileşimi kavrar ve farklı disiplinlerle ortak çalışmalar yürütür.
- P.Ç. 3 :** Lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak ilgili alandaki kaynakları etkin bir şekilde kullanır.
- P.Ç. 4 :** Alanla ilgili uygulanan araştırma yöntem ve tekniklerini kullanır, kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.
- P.Ç. 5 :** Alanında edindiği bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar, çözümler ve yeni bilgiler oluşturur.
- P.Ç. 6 :** Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgileri toplumun eğitim, kültür ve sanat seviyesinin yükseltilmesi yönünde kullanır.
- P.Ç. 7 :** Alanıyla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
- P.Ç. 8 :** Alanıyla ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemez karmaşık sorunların çözümü için yeni yaklaşımlar geliştirir.
- P.Ç. 9 :** Alanı ile ilgili sorunların çözümlenmesinde liderlik yapar; kişisel, kurumsal ve takım çalışmalarını uzmanlık düzeyinde organize eder.
- P.Ç. 10 :** Sosyal ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla inceler, geliştirir ve gerektiğinde değiştirmek üzere harekete geçer.
- P.Ç. 11 :** Alanındaki güncel gelişmeleri ve yürütülen projeleri nicel ve nitel verilerle destekleyerek alanındaki ve alan dışındaki gruplara uygun iletişim araçlarıyla aktarır.
- P.Ç. 12 :** Bir yabancı dili Avrupa Dil Portföyü B2 Genel düzeyinde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurar.
- P.Ç. 13 :** Alanının gerektirdiği düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.
- P.Ç. 14 :** Alanıyla ilgili verileri toplar, yorumlar, uygular ve duyurulması aşamalarında bilimsel, kültürel, sanatsal, toplumsal ve etik değerleri gözeterek denetler ve bu değerleri anlatır.
- P.Ç. 15 :** Kalite yönetim ve süreçlerine uygun davranır ve katılır.
- P.Ç. 16 :** Alanıyla ilgili bilgileri uzmanlık düzeyinde kavrar ve ikinci kişilere normlara uygun olarak aktarır.
- Ö.Ç. 1 :** Osmanlı Türkçesinin temel alfabe, yazım ve imla özelliklerini kavrayabilecektir.
- Ö.Ç. 2 :** Farklı dönemlere ait Osmanlıca metinleri doğru biçimde okuyup transkribe edebilecektir.
- Ö.Ç. 3 :** Edebî ve arşiv belgelerinden seçilen metinleri tarihsel bağlamıyla değerlendirebilecektir.
- Ö.Ç. 4 :** Osmanlı Türkçesi metinlerini günümüz Türkçesi ile karşılaştırarak dilin tarihsel gelişimini analiz edebilecektir.